

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/12-5/7
URBROJ: 613-16-13-113

Osijek, 19. ožujka 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA U JEDINICAMA
LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti naplate prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: lokalne jedinice Osječko-baranjske županije).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 21. ožujka 2012. do 19. ožujka 2013.

Revizijom je obuhvaćena Osječko-baranjska županija, te sedam gradova i 35 općina koji su utvrđeni odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10). Županija ima 264 naselja. Jedan grad, 12 općina i četiri naselja u sastavu jednog grada pripadaju prvoj skupini područja posebne državne skrbi, a osam općina pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Površina županije je 4 155 km². Prema popisu stanovništva iz 2011., županija ima 304 899 stanovnika, 110 921 kućanstva i 138 681 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Naplata prihoda lokalnih jedinica je uređena Zakonom o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12). Poslovne knjige i organizacija knjigovodstva uređeni su Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07, 114/10 i 31/11). Učinkovita naplata prihoda ovisi, među ostalim, o načinu ustrojavanja, vođenja i ažuriranja analitičkih evidencija (imovine, potraživanja i primljenih financijskih instrumenata) odnosno pomoćnih poslovnih knjiga. Na povećanje učinkovitosti naplate utječe i poduzimanje pravodobnih i potpunih mjera naplate potraživanja, kako bi se izbjegla njihova zastara. Načini prekidanja zastare su utvrđeni Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08) i Općim poreznim zakonom (Narodne novine 147/08, 18/11, 78/12 i 136/12). Osim primjene zakonskih odredbi, za naplatu potraživanja lokalne jedinice mogu donijeti akte koji obuhvaćaju poslovne procese i mjere postupanja sa svrhom poboljšanja sustava obračuna i naplate potraživanja. Naplatu prihoda obavljaju lokalne jedinice, Porezna uprava ili druge pravne osobe.

Financijskom revizijom je utvrđeno da:

- neke lokalne jedinice nisu uvele sve poreze (prirezi porezu na dohodak te porez na kuće za odmor),
- ne poduzimaju pravodobne i odgovarajuće mjere za naplatu potraživanja,
- nemaju ustrojene odgovarajuće evidencije i ne raspolažu podacima o obveznicima odnosno dužnicima prema vrstama prihoda,
- lokalne jedinice nemaju dovoljan broj stručnih osoba za naplatu i kontrolu naplate prihoda.

Predmet revizije su aktivnosti lokalnih jedinica vezane uz naplatu i kontrolu naplate vlastitih prihoda (županijskih, gradskih i općinskih poreza, prihoda od nefinancijske imovine, komunalnog doprinosa i naknada, drugih prihoda prema posebnim propisima i prihoda od prodaje nefinancijske imovine).

Ciljevi revizije su bili:

- naplate ocijeniti učinkovitost prihoda lokalnih jedinica,
- ocijeniti efikasnost organizacije i kontrole naplate prihoda u lokalnim jedinicama,
- ocijeniti efikasnost mjera za naplatu potraživanja što ih poduzimaju lokalne jedinice,
- ocijeniti primjerenost zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na naplatu prihoda lokalnih jedinica, te
- ocijeniti primjerenost mjera informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području pojedine lokalne jedinice.

PRIHODI LOKALNIH JEDINICA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Ukupni prihodi i primici lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije za 2011. iznose 1.115.727.663,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 106.650.823,00 kn ili 8,7%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od pomoći.

U strukturi ukupnih prihoda i primitaka, vrijednosno su značajni vlastiti prihodi s 27,1% udjela u ukupnim приходima i primicima ostvarenim u 2010., odnosno s 25,8% u 2011. Vlastiti prihodi su u 2011. ostvareni u iznosu 287.742.996,00 kn, što je za 44.024.284,00 kn ili 13,3% manje u odnosu na prihode ostvarene za 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje prihoda od naknada za korištenje nefinancijske imovine i prihoda od prodaje materijalne imovine. Podaci o vlastitim приходima lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

Vlastiti prihodi lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije
ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	12.416.528	11.788.605	94,9
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	160.071	135.179	84,4
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	11.363.766	10.968.626	96,5
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	892.691	684.800	76,7
2.	Gradski ili općinski porezi	7.631.485	9.539.224	125,0
2.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.412.736	1.059.882	75,0
2.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	3.293.439	3.144.218	95,5
2.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	2.925.310	5.335.124	182,4
3.	Prihodi od nefinancijske imovine	113.731.700	77.554.333	68,2
3.1.	Naknade za koncesiju	17.810.985	15.571.027	87,4
3.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	53.540.799	43.116.127	80,5
3.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	40.922.835	17.878.250	43,7
3.4.	Naknade za ceste	160.000	0	-
3.5.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	1.297.081	988.929	76,2
4.	Upravne i administrativne pristojbe	10.695.985	16.691.687	156,1
4.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	226.376	4.991.633	-
4.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	5.437.240	5.003.445	92,0
4.3.	Ostale pristojbe i naknade	5.032.369	6.696.609	133,1
5.	Komunalni doprinosi i naknade	117.165.454	114.799.339	98,0
5.1.	Komunalni doprinos	41.773.179	37.772.419	90,4
5.2.	Komunalna naknada	71.915.991	71.183.176	99,0
5.3.	Naknade za priključak	3.476.284	5.843.744	168,1
6.	Prihodi po posebnim propisima	26.582.191	25.487.188	95,9
6.1.	Prihodi državne uprave	331.429	107.671	32,5
6.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	1.530.317	1.547.584	101,1
6.3.	Doprinos za šume	3.796.677	3.779.597	99,6
6.4.	Mjesni samodoprinos	84.375	68.822	81,6
6.5.	Ostali prihodi po posebnim propisima	20.839.393	19.983.514	95,9
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	43.543.937	31.882.620	73,2
7.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	34.675.051	21.075.870	60,8
7.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	8.799.974	10.420.260	118,4
7.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	68.912	386.490	560,8
	Ukupno	331.767.280	287.742.996	86,7

Vlastiti prihodi lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije su ostvareni za 2011. u iznosu 287.742.996,00 kn. U okviru navedenih prihoda su ostvareni u iznosu 44.557.435,00 kn prihodi na koje lokalne jedinice nemaju utjecaja u naplati (od naknada za koncesiju i dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknada za eksploataciju i istraživanje mineralnih sirovina, naknada za koncesije za zahvaćanje i crpljenje voda za tehnološke potrebe, koncesija za zakup državnih lovišta, upravnih i administrativnih pristojbi, doprinosa za šume, vodnog doprinosa i drugih prihoda) jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju ovi prihodi, nadzor nad naplatom te postupke prisilne naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda su ostvareni u iznosu 17.743.948,00 kn i prihodi po posebnim ugovorima i odlukama (od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za financiranje posebnih programa zapošljavanja, iz sredstava evropskih fondova, iz proračuna ministarstava, drugih lokalnih jedinica, trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i drugo).

Od ukupno ostvarenih vlastitih prihoda lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije za 2011. u iznosu 287.742.996,00 kn, na vlastite prihode na koje lokalne jedinice nemaju utjecaja u naplati se odnosi 62.301.383,00 kn ili 21,7%, a na vlastite prihode na koje lokalne jedinice imaju utjecaja u naplati se odnosi 225.441.613,00 kn ili 78,3%.

Prema podacima iz financijskih izvještaja lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije, ukupna potraživanja koncem 2010. su iznosila 450.295.784,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 441.152.084,00 kn, što je za 9.143.700,00 kn ili 2,0% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja¹. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na smanjenje potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade.

U tablici broj 2 se daju podaci o ukupnim potraživanjima lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije, prema vrstama sa stanjem koncem 2010. i 2011.

Tablica broj 2

Potraživanja
lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	262.587.911	268.611.402	102,3
1.1.	Potraživanja za poreze	38.169.557	38.376.867	100,5
1.2.	Potraživanja za pomoći	0	1.035.851	-
1.3.	Potraživanja za prihode od imovine	81.267.333	127.285.625	156,6
1.4.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	142.689.999	134.994.139	94,6
1.5.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	339.615	331.617	97,6
1.6.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	112.407	509.215	453,0
1.7.	Ispravak vrijednosti potraživanja	0	33.921.912	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	132.096.290	135.197.771	102,3
3.	Druga potraživanja	55.620.583	37.342.911	67,1
Ukupno		450.295.784	441.152.084	98,0

¹ Druga potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja iz državnog proračuna za pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije.

Od ukupnih potraživanja iskazanih koncem 2011. u iznosu 441.152.084,00 kn, na dospjela potraživanja se odnosi 257.176.058,00 kn ili 58,3%, a na nedospjela 183.976.026,00 kn ili 41,7%. Dospjela potraživanja čine 89,4% ukupnih vlastitih prihoda lokalnih jedinica ostvarenih za 2011.

Od ukupno dospjelih potraživanja iskazanih koncem 2011. u iznosu 257.176.058,00 kn, na potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode (od državnog proračuna za decentralizirane funkcije, naknada za uređenje voda koje lokalne jedinice naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda, za robne pričuve, dane kapitalne pomoći trgovačkim društvima u vlasništvu lokalnih jedinica, pomoći od međunarodnih organizacija, kamate, kredite, obveznice stare devizne štednje, bolovanja i druga potraživanja) se odnosi 71.259.121,00 kn ili 27,7%, a na dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnosi 185.916.937,00 kn ili 72,3%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. čine 82,5% vlastitih prihoda na koje lokalne jedinice imaju utjecaja u naplati i koji su ostvareni za 2011. u iznosu 225.441.613,00 kn.

NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Općina Kneževi Vinogradi

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Kneževi Vinogradi, ustrojen je jedinstveni upravni odjel i vlastiti komunalni pogon. Koncem 2011. općina Kneževi Vinogradi je imala 17 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Kneževi Vinogradi ima jednog proračunskog korisnika u kojem je koncem 2011. bilo 10 zaposlenika. Površina općine je 248 km², a obuhvaća devet naselja. Općina Kneževi Vinogradi u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 4 560 stanovnika, 1 750 kućanstava i 2 629 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Kneževi Vinogradi, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 13.012.148,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 11.347021,00 kn ili 46,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 24,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 28,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Kneževi Vinogradi ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 49.

Tablica broj 49

Vlastiti prihodi općine Kneževi Vinogradi ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	212.594	196.569	92,5
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	32.854	49.744	151,4
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	128.393	102.575	79,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	51.347	44.250	86,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.529.970	747.332	29,5
2.1.	Naknade za koncesiju	5.000	5.000	100,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	2.508.950	730.448	29,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	16.020	11.884	74,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	797	828	103,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.013.638	1.324.397	130,7
4.1.	Komunalni doprinos	0	771.486	-
4.2.	Komunalna naknada	1.013.638	551.811	54,4
4.3.	Naknade za priključak	0	1.100	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	176.811	269.877	152,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	25.715	-
5.2.	Doprinos za šume	127.104	212.387	167,1
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	49.707	31.775	63,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	2.084.523	1.218.734	58,5
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	1.991.648	893.139	44,8
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	92.875	325.595	350,6
	Ukupno	6.018.333	3.757.737	62,4

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 3.757.737,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 2.260.596,00 kn ili 37,6%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Kneževi Vinogradi koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 50.

Tablica broj 50

Potraživanja općine Kneževi Vinogradi koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.624.263	4.584.338	174,7
1.1.	Potraživanja za poreze	242.619	260.747	107,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	455.272	2.373.667	521,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.926.372	1.949.324	101,2
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	600	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	24.058.998	23.920.576	99,4
Ukupno		26.683.261	28.504.914	106,8

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 26.683.261,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 28.504.914,00 kn, što je za 1.821.653,00 kn ili 6,8 više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za prihode od imovine. Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 28.504.914,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 702.759,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 27.802.155,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 4.149.605,00 kn ili 14,9%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 23.652.550,00 kn ili 85,1%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.772.232,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 1.023.880,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 508.127,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 344.607,00 kn, općinske poreze u iznosu 258.968,00 kn, doprinos za šume u iznosu 71.115,00 kn, najam stanova u iznosu 52.160,00 kn, zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 41.148,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 18.786,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 13.109,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 2.027,00 kn i druga potraživanja u iznosu 43.446,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 2.370.637,00 kn, od jedne do tri godine iznose 23.459,00 kn, od tri do pet godina iznose 25.000,00 kn i preko pet godina iznose 352.055,00 kn. Za potraživanja od komunalne naknade u iznosu 1.023.880,00 kn, općinskih poreza u iznosu 258.968,00 kn, najma stanova u iznosu 52.160,00 kn i drugih potraživanja u iznosu 43.446,00 kn, općina Kneževi Vinogradi nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 23.517.533,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 97.394,00 kn i prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 37.623,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Kneževi Vinogradi su ostvareni za 2011. u iznosu 3.757.737,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 571.449,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od dugogodišnjeg zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 320.635,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 212.387,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 25.715,00 kn spomeničke rente u iznosu 11.884,00 i državnih biljega u iznosu 828,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina Kneževi Vinogradi ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 3.186.288,00 kn i čine 84,8% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalnog doprinosa u iznosu 771.486,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 689.280,00 kn, komunalne naknade u iznosu 475.304,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 325.596,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 250.741,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 203.858,00 kn, općinskih poreza u iznosu 196.569,00 kn, zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 119.230,00 kn, grobnih naknada u iznosu 76.506,00 kn, najma stanova u iznosu 39.843,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 5.000,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 1.100,00 kn i drugih prihoda u iznosu 31.775,00 kn. Općina Kneževi Vinogradi je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda koji su ostvareni u ukupnom iznosu 2.989.719,00 kn obavlja općina samostalno ili je navedene poslove (za najam općinskih stanova) povjerila trgovačkom društvu u suvlasništvu općine na temelju zaključenog ugovora. Iako su poslovi obračuna i naplate prihoda od najma općinskih stanova povjereni trgovačkom društvu u suvlasništvu općine za naplatu navedenih prihoda odgovorna je općina Kneževi Vinogradi.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 4.149.605,00 kn, a odnose se na potraživanja za dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.772.232,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 1.023.880,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 508.127,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 344.607,00 kn, općinske poreze u iznosu 258.968,00 kn, doprinos za šume u iznosu 71.115,00 kn, najam stanova u iznosu 52.160,00 kn, zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 41.148,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 18.786,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 13.109,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 2.027,00 kn i druga potraživanja u iznosu 43.446,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode, koje općina Kneževi Vinogradi samostalno obračunava ili je na temelju ugovora navedene poslove prenijela trgovačkom društvu u suvlasništvu općine, i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza i dugogodišnjeg zakupa poljoprivrednog zemljišta) iznose 2.117.405,00 kn.

Za potraživanja od komunalne naknade u iznosu 1.023.880,00 kn, najma stanova u iznosu 52.160,00 kn i drugih potraživanja u iznosu 43.446,00 kn, općina Kneževi Vinogradi nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća. Od drugih potraživanja za vlastite prihode u iznosu 1.057.919,00 kn, na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća se odnosi 377.055,00 kn ili 35,6%.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Kneževi Vinogradi pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (za komunalnu naknadu i zakup poslovnog prostora) u iznosu 30.957,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Za naplatu potraživanja (od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, komunalne naknade i komunalnog doprinosa, prodaje stanova sa stanarskim pravom i drugih naknada) u iznosu 861.519,00 kn, općina Kneževi Vinogradi je poduzimala mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospijeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeća zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. utvrđeno je da za naplatu značajnog djela potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere naplate.

Prema navedenom, općina Kneževi Vinogradi nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 2.117.405,00 kn, što čini 72,8% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 2.989.719,00 kn. Na potraživanja (za koja općina ima podatke o starosti) koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća se odnosi 377.055,00 kn ili 35,6%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda.

Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeca obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Kneževi Vinogradi bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine.

Općina Kneževi Vinogradi je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 258.968,00 kn, što čini 131,7% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 196.569,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini Kneževi Vinogradi podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Kneževi Vinogradi je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente) te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Općina Kneževi Vinogradi nije donijela odluku o visini spomeničke rente, koja se plaća po m² korisne površine poslovnog prostora, koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, iako na svom području ima kulturnih dobara u kojima se obavljaju gospodarske djelatnosti. Odredbom članka 114. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11 i 136/12), propisano je da visinu spomeničke rente koja se obračunava po m² korisne površine poslovnog prostora, propisuje općina svojom odlukom na temelju rješenja o utvrđivanju spomeničke rente.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke o visini spomeničke rente i naplatu prihoda od spomeničke rente, kako bi općina Kneževi Vinogradi ostvarila sve prihode čija je naplata u nadležnost općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Kneževi Vinogradi sama obračunava i naplaćuje. Općina Kneževi Vinogradi ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na druge naknade (uglavnom grobne naknade) u kojoj je evidentirano 2 516 obveznika i komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 1 960 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Kneževi Vinogradi ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda.

Osim navedenog, općina Kneževi Vinogradi bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Kneževi Vinogradi povjerila obavljanje navedenih poslova.

Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Kneževi Vinogradi, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Kneževi Vinogradi vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja (osim za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i prodaje zemljišta u vlasništvu općine) omogućuju samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuju utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i приходima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno ili godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i приходima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda, čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza i najma stanova) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu posebno imenovane osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Kneževi Vinogradi nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Kneževi Vinogradi je putem službenih glasnika, svoje mrežne stranice na Internetu, oglasnih ploča, zborova građana informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Osim navedenog, provedene su svake godine i posebne mjere informiranja stanovništva putem brošura o radu općine, s detaljnim prikazom naplaćenih i utrošenih prihoda i planom za tekuću godinu.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Kneževi Vinogradi.

Općina Kneževi Vinogradi je prihvatila nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. Navodi da je tijekom 2011. i 2012. obavljeno ažuriranje baza podataka obveznika komunalne naknade za stambeni prostor, a u 2012. uveden je novi informatički sustav koji omogućava izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti i istodoban unos podataka o potraživanjima i приходima u analitičke evidencije i glavnu knjigu. Potraživanja od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u najvećem dijelu su naplaćena u 2012.

Prema odredbi članka 14. stavka 5. Zakona o Državnom uredu za reviziju, na ovo izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku osam dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Područni ured Osijek, Osijek, Ivana Gundulića 16.

Ovlašteni državni revizori:

Nevenka Omrčen, dipl. oec., v.r.

Željko Ivić, dipl. oec., v.r.